

بسم الله الرحمن الرحيم

استاندارد آموزشی

زراعت زعفران

کد : ۸۵-۲۹۲۲۰۱۲

شناسنامه :

- عنوان دوره : زراعت زعفران
- عنوان زیربخش : باغبانی
- کد استاندارد : ۸۵-۲۹۲۲۰۱۲
- تهیه شده در : گروه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کوتاه‌مدت کشاورزی
- ناشر : معاونت ترویج و نظام بهره‌برداری - دفتر برنامه‌ریزی و هماهنگی ترویج
- تاریخ انتشار : ۱۳۸۵
- نوبت چاپ : اول

این استاندارد آموزشی در هسته برنامه‌ریزی آموزشی - درسی گروه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشاورزی (دفتر برنامه‌ریزی و هماهنگی ترویج) بررسی و تصویب شده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه .....
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات .....
۶	۳- تعریف دوره .....
۶	۴- مشخصات کلی دوره .....
۷	۵- هدف‌های دوره .....
۹	۶- فرصت‌های شغلی .....
۹	۷- مخاطبان دوره (کارآموزان) .....
۹	۸- مربیان دوره .....
۱۰	۹- محتوای آموزشی دوره .....
۱۰	۱۰- فضای آموزشی .....
۱۱	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه .....
۱۱	۱۲- جدول مهارت‌ها و توانایی‌های کارآموزان .....
۱۲	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصل‌ها .....
ضمیمه	
۱۵	فرم شماره ۱) نظرخواهی از مربیان دوره‌های آموزشی .....
۱۷	فرم شماره ۲) نظرخواهی از کارآموزان دوره‌های آموزشی .....
۱۹	فرم شماره ۳) نظرخواهی از کارآموزان دوره‌های آموزشی .....

مقدمه

امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند. استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان‌سازی کمی و کیفی دوره‌های آموزشی در سطح کشور، تحقق بخشیدن تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، پیش‌بینی دقیق بودجه و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیت‌های آموزشی برنامه‌ریزان و مجریان و ... برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مربیان، مدیران و مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌نماید که برای هر یک از اجزای دوره آموزشی، اصول و شرایط اجرا را با استاندارد حاضر تطبیق نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که زحمات و تلاش‌های آنان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت در انجام امور آموزشی تضمین خواهد شد.

بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

با آرزوی موفقیت

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات به کار رفته در این استاندارد آموزشی به شرح زیر است :

تعریف کارآموز: کار آموز فردی است که برای کسب توانائی‌های لازم در زمینه‌های زراعت فنی زعفران (عملیات کاشت، داشت، برداشت)، در این دوره آموزشی شرکت می‌کند و با یادگیری شیوه‌های نوین تولید قادر خواهد شد سهم مؤثری در توسعه بخش کشاورزی ایفا نماید.

محتوای آموزشی: شامل مجموعه دانش و مهارت‌هایی که در طول دوره آموزشی به کارآموزان ارائه می‌شود و هدف این دوره آن است که کارآموزان آنها را به طور صحیح و اصولی فرا بگیرند.

حیطه شناختی: عبارت است از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیت ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارت است از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیت‌های آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجرای دوره) انجام می‌شود.

ارزشیابی نهایی (ارزشیابی پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح زیر آزمون به عمل خواهد آمد :

۱- آزمون کتبی که به منظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان در طول دوره به عمل می‌آید.

۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و توانایی‌های کارآموزان در خصوص محتوای عملی دوره به عمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره آموزشی «زراعت زعفران» دوره‌ای است که در آن کارآموزان با اصول فنی عملیات کاشت، داشت، برداشت و نگهداری زعفران آشنا می‌شوند به نحوی که پس از پایان دوره قادر خواهند بود این اصول را به طور مستقل و در حد تسلط به کارگیرند.

مشخصات کلی دوره آموزشی

مخاطبان دوره	- تولیدکنندگان و بهره‌برداران - افراد علاقه‌مند و جویای کار در بخش کشاورزی
شرایط کارآموز	جنسیت : مرد و زن سطح سواد : حداقل سواد خواندن و نوشتن سن : حداقل ۱۸ سال
مدت دوره	۶ روز
کل ساعات دوره	۲۴ ساعت (۸ ساعت تئوری و ۱۶ ساعت کار عملی و بازدید)
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۵ نفر و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجرا	روزانه
کادر آموزشی	کارشناس باغبانی
شرایط احراز قبولی	- کسب نمره میانگین حداقل ۱۴ (نظری و عملی) - نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره
مدیریت اجرا	مدیریت ترویج و نظام بهره‌برداری استان اداره ترویج شهرستان

هدف‌های دوره

هدف‌های اساسی دوره «زراعت زعفران» به تفکیک عبارتند از:

۱- هدف‌های اختصاصی

هدف اختصاصی این دوره عبارت از تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه مدیریت تولید و نگهداری زعفران در جنبه‌های شناختی و مهارتی است.

۲- هدف‌های آموزشی

۲-۱- هدف کلی: هدف کلی دوره عبارت است از آشنایی کارآموزان با اصول علمی و عملی تولید محصول زعفران.

۲-۲- هدف‌های جزئی: هدف‌های آموزشی - جزئی - این دوره برای ارتقاء سطح دانش و مهارت کارآموزان به شرح زیر است:

- اهمیت اقتصادی زعفران
- خواص غذایی زعفران
- سطح زیر کشت و میزان تولید زعفران در کشور
- گیاه‌شناسی زعفران
- بوم‌شناسی زعفران
- عملیات کاشت زعفران
- عملیات برداشت زعفران
- مبارزه با آفات و بیماری‌های زعفران
- عملیات برداشت زعفران
- عملیات پس از برداشت زعفران

۳- هدف‌های رفتاری

در پایان دوره آموزشی از کارآموزان انتظار می‌رود بتوانند:

- اهمیت اقتصادی زعفران را تحلیل و ارزیابی کنند.
- خواص غذایی زعفران را توضیح دهند.
- سطح زیر کشت و میزان تولید زعفران در کشور را تحلیل و توصیف نمایند.

- اندام‌های گیاه زعفران را تشخیص دهند. کارکرد هر یک از اندام‌های گیاه زعفران را تشریح کنند.
- ساختمان گل زعفران را تشریح کنند.
- مهم‌ترین ارقام زعفران منطقه را تشخیص دهند. خصوصیات ظاهری و ژنتیکی هر یک را تحلیل و تبیین نمایند.
- عملیات مرحله کاشت زعفران را به نحو درست و کامل انجام دهند.
- روش مناسب آبیاری زعفران را تشخیص داده و عملیات آن را به درستی انجام دهند.
- روش از بین بردن سله‌ها (سله شکنی) را به اجرا گذارند.
- روش دفع علف‌های هرز را با سه شیوه زیر به درستی انجام دهند :
(روش مکانیکی، روش شیمیایی، روش تلفیقی)
- عملیات کوددهی مزرعه زعفران را (کود شیمیایی، کود حیوانی و آلی) به درستی انجام دهند.
- نحوه ایجاد خسارت و نشانه‌های خسارت ناشی از حمله آفات زیر را تشخیص دهند. (جوندگان، حشرات، کنه‌ها)
- نحوه ایجاد خسارت و نشانه‌های خسارت ناشی از حمله بیماری‌های زیر به زعفران را تشخیص دهند : (پوسیدگی گیاهی بنه، سیاهک زعفران، مکرز برگ‌ها)
- عملیات مبارزه با هر یک از آفات و بیماری‌های زعفران را به درستی و دقیق انجام دهند.
- آثار خسارات ناشی از حوادث سوء بر زعفران را تشخیص دهند.
- روش‌های پیشگیری از بروز حوادث سوء را به اجرا گذارند.
- عملیات برداشت محصول زعفران را به نحو صحیح و کامل انجام دهند.
- روش جداسازی گل و دسته‌بندی کردن را عملاً نمایش دهند.
- اصول بسته‌بندی زعفران را به اجرا گذارند.
- نحوه خشک کردن زعفران (به روش سنتی و مدرن) را به نمایش بگذارند.

فرصت‌های شغلی

کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «زراعت زعفران» قادر خواهند بود که از فرصت‌های شغلی زیر استفاده کنند:

- ۱- به عنوان کارگر ماهر در مزرعه‌های تولید زعفران مشغول فعالیت گردند.
- ۲- در پروژه‌های توسعه و اصلاح مزارع تولید زعفران به عنوان مجری طرح مشغول فعالیت شوند.

مخاطبین دوره (کارآموزان)

در دوره آموزشی «زراعت زعفران» کارآموز به کسانی اطلاق می‌شود که حداقل دارای شرایط ذیل باشند:

- الف: حداقل سواد خواندن و نوشتن
- ب: برخوردار بودن از صحت کامل جسمانی و روانی جهت کار
- ج: داشتن برگ معرفی‌نامه از شوراهای اسلامی محل و یا اداره باغبانی شهرستان مربوطه
- د: در یکی از گروه‌های سنی زیر قرار داشته باشند:
  - اولویت اول: گروه سنی ۱۸-۳۵ سال
  - اولویت دوم: گروه سنی ۳۶-۴۵ سال
  - اولویت سوم: گروه سنی ۴۶-۵۵ سال

مربیان دوره

- مربیان دوره آموزشی «زراعت زعفران» کسانی هستند که:
- در زمینه زراعت زعفران حداقل ۴ سال تجربه عملی داشته باشند.
  - از عهده تدریس محتوای آموزشی نظری - عملی دوره برآیند.
  - تحصیلات آنان حداقل در حد کارشناسی (باغبانی) باشد.
  - بومی منطقه بوده و با فرهنگ منطقه آشنایی کامل داشته باشند.

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «زراعت زعفران» مجموعاً ۲۴ ساعت است که ۸ ساعت آن به آموزش نظری و ۱۶ ساعت آن به آموزش عملی اختصاص یافته است. سرفصل‌های دوره که به صورت نظری - عملی (توأم) تنظیم شده است، یعنی همراه با تدریس نظری باید تدریس عملی نیز انجام شود، به شرح زیر است:

- کلیات (اهمیت اقتصادی، خواص غذایی، سطح زیر کشت، میزان تولید، گیاه‌شناسی، بوم‌شناسی و ارقام مهم زعفران) [۱ ساعت نظری و ۲ ساعت عملی]
- عملیات کاشت (تناوب زراعی، جمع‌آوری، آماده‌سازی زمین، عملیات کاشت و ...) [۲ ساعت نظری و ۴ ساعت عملی]
- عملیات داشت (آبیاری، سله‌شکنی، وجین و دفع علف‌های هرز، کوددهی و تغذیه) [۲ ساعت نظری و ۶ ساعت عملی]
- آفات و بیماری‌های زعفران (مبارزه با آفات و بیماری‌های مهم منطقه و پیشگیری از بروز حوادث سوء) [۱/۵ ساعت نظری و ۵ ساعت عملی]
- عملیات برداشت و پس از برداشت (گل دادن زعفران، جداسازی گل، خشک کردن گل، نگهداری و بسته‌بندی زعفران، بازار زعفران در ایران و جهان) [۱/۵ ساعت نظری و ۱ ساعت عملی]

فضای آموزشی

فضای آموزشی اعم از (کلاس، کارگاه عملی، عرصه و ...) مورد نیاز این دوره از طریق مراکز آموزشی استان و یا شهرستان تأمین می‌گردد. چنانچه استانی دارای مرکز آموزشی نباشد می‌بایست از مکان‌های استاندارد استفاده نماید.

• یادآوری:

- یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

- کارآموزی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شود که حائز شرایط ذیل باشد:
- در مجموع ارزشیابی‌های انجام شده حداقل نمره ۱۴ را کسب کرده باشد.
  - علاوه بر آن بیش از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره را غیبت (موجه و غیرموجه) نکرده باشد.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارت‌ها و توانائی‌های کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان
۱	کسب شناخت در تشخیص اهمیت اقتصادی و غذایی زعفران
۲	کسب شناخت در تشخیص اندام‌های گیاه زعفران و کارکرد هر کدام
۳	کسب شناخت و مهارت در اجرای عملیات کاشت زعفران
۴	کسب شناخت و مهارت در برنامه‌ریزی و انجام عملیات آبیاری، سله‌شکنی، دفع علف‌های هرز، کوددهی و تغذیه زعفران
۵	کسب شناخت و مهارت در مبارزه و کنترل آفات و بیماری‌های زعفران
۶	کسب شناخت و مهارت در پیشگیری از بروز حوادث سوء
۷	کسب شناخت و مهارت در انجام عملیات چیدن و جمع‌آوری گل زعفران
۸	کسب شناخت مهارت در انجام عملیات جداسازی گل زعفران
۹	کسب شناخت و مهارت در انجام عملیات خشک کردن گل زعفران
۱۰	کسب شناخت و مهارت برای بسته‌بندی و نگهداری محصول زعفران

استاندارد آموزشی
«زراعت زعفران»

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	مطالب تئوری	ردیف
	عملی	نظری			
جزوه آموزشی، اسلاید، فیلم، نمونه‌های خشک شده زعفران و ...	۲	۱	بررسی و مشاهده عینی اندام‌های گیاه زعفران، بررسی و مشاهده عینی ارقام مهم زعفران	کلیات	۱
				اهمیت اقتصادی زعفران	۱-۱
				خواص غذایی زعفران	۱-۲
				سطح زیر کشت و میزان تولید زعفران در کشور	۱-۳
				گیاه‌شناسی و بوم‌شناسی زعفران	۱-۴
ارقام مهم زعفران در ایران و منطقه	۱-۵				
ابزار، ادوات و وسایل خاک‌ورزی و آماده‌سازی زمین، بیل، ماله، شفره، اره، داس	۴	۲	کار عملی آماده‌سازی زمین، کار عملی کاشت، بنه‌های زعفران	عملیات کاشت	۲
				تناوب زراعی زعفران	۲-۱
				کاشت زعفران	۲-۲
				- انتخاب و آماده‌سازی زمین - انتخاب روش و طرز کشت - انتخاب بنه	۲-۳
				زمان و نحوه جمع‌آوری بنه در مزرعه	۲-۴
آماده‌سازی بنه جهت کشت	۲-۵				
ابزار، ادوات و وسایل آبیاری، سله‌شکنی، دفع علف‌های هرز و کوددهی	۴	۲	کار عملی آبیاری در مزرعه، کار عملی سله‌شکنی، کار عملی مبارزه با علف‌های هرز، کار عملی کوددهی در مزرعه	عملیات داشت	۳
				آبیاری	۳-۱
				- نیاز آبی زعفران - دفعات آبیاری - روش مناسب آبیاری	۳-۲
				سله‌شکنی	۳-۳
وجین و دفع علف‌های هرز					
- تعداد زوجین در فصل - انواع علف‌های هرز - روش‌های مبارزه با علف‌های هرز (مکانیکی، شیمیایی، تلفیقی)					

استاندارد آموزشی
«زراعت زعفران»

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	مطالب تئوری	ردیف
	عملی	نظری			
کودهای شیمیایی مورد نیاز				کوددهی و تغذیه - کودهای شیمیایی (زمان مصرف، میزان و نحوه آنها) - کودهای حیوانی و آلی (میزان، زمان و نحوه مصرف آنها) - عناصر غذایی مهم در تغذیه زعفران - عواقب ناشی از کمبود عناصر غذایی	۳-۴
ابزار و ادوات آزمایشگاهی نمونه خشک شده آفات و بیماری‌های متداول منطقه	۵	۱/۵	کار عملی مبارزه با آفات و بیماری‌های متداول در منطقه کار عملی در زمینه اقدامات پیشگیرانه	آفات و بیماری‌های زعفران آگاهی از شکل ظاهری، نحوه ایجاد خسارت، نشانه‌های خسارت و اجرای عملیات پیشگیری و مبارزه با آفات مهم منطقه (جوندگان، حشرات، کنه‌ها) آگاهی از نحوه ایجاد خسارت، نشانه‌های خسارت و اجرای عملیات مبارزه با بیماری‌های مهم منطقه (انواع پوسیدگی‌های بنه، سیاهک زعفران، کلروز برگ‌ها) حوادث سوء : آگاهی از نحوه ایجاد خسارت، نشانه‌های خسارت و روش پیشگیری از سرمازدگی برگ‌ها، سرمازدگی پیازها، آبیاری زیاد و بی‌موقع، چرای زعفران	۴ ۴-۱ ۴-۲ ۴-۳
ابزار و ادوات مربوط به عملیات برداشت محصول، ابزار و ادوات مربوط به بسته‌بندی	۱	۱/۵	کار عملی چیدن اصولی گل زعفران، کار عملی باز کردن گل، کار عملی دسته‌بندی کردن گل‌ها، کار عملی جداسازی گل‌ها، کار عملی خشک کردن گل	عملیات برداشت و پس از برداشت گل دادن زعفران - نحوه به موقع چیدن گل‌ها - باز کردن گل جداسازی گل، جداسازی کلاله دسته‌بندی کردن زعفران خشک کردن (روش‌های سنتی و مدرن) نگهداری کردن زعفران روش‌های بسته‌بندی بازار زعفران در ایران و جهان	۵ ۵-۱ ۵-۲ ۵-۳ ۵-۴ ۵-۵ ۵-۶ ۵-۷

۲۴	۱۶	۸		جمع	*
----	----	---	--	-----	---

ضمیمه

فرم شماره (۱)

نظرخواهی از مربیان دوره‌های آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر به منظور گردآوری نظرات سازنده شما جهت بهبود شرایط آموزش و اصلاح دوره‌های آموزشی - مهارتی تهیه شده است. لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمایند.

مشخصات مربی:

عضو جهاد کشاورزی

غیر عضو جهاد کشاورزی

مدرک تحصیلی .....

سابقه تدریس ..... سال شهرستان محل کار .....

مشخصات دوره‌های آموزشی:

عنوان دوره ..... کد دوره ..... محل اجراء: استان .....

شهرستان ..... بخش ..... دهستان .....

تاریخ تکمیل فرم: روز ..... ماه ..... سال .....

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده برای سرفصل‌های درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتی که پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....

.....

۲- آیا شرایط ثبت‌نام در دوره جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتی که پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....

.....

۳- به نظر شما فرصت‌های شغلی پیشنهاد شده در سرفصل‌های درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتی که پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....

.....

۴- به نظر شما آیا موارد و عناوین غیرضروری در سرفصل‌ها (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می‌شود؟

بله خیر

در صورتی که پاسخ مثبت است، عناوین مذکور را ذکر نمایید.

.....
.....

۵- به نظر شما در سرفصل‌های درسی واژه و اصطلاح مبهم و غیرمرسوم مشاهده می‌شود؟

بله خیر در صورتی که پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید.

شماره ردیف	واژه یا مفهوم قبلی	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی جدید	ملاحظات

۶- به طور کلی در سرفصل‌های درسی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

بله خیر در صورتی که پاسخ مثبت است نظراتان را در جدول ذیل بنویسید.

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان (ساعت)		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

بله خیر در صورتی که پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید.

.....
.....

۸- در صورتی که نظرات و پیشنهادهای دارید که می‌تواند ما را در بهبود برنامه‌های آموزشی کمک و یاری نماید آن را مرقوم فرمایید.

.....
.....

فرم شماره ۲)

نظرخواهی از کارآموزان دوره‌های آموزشی

کارآموز محترم، پرسشنامه حاضر به منظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزش و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است. لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمایند.

مشخصات کارآموز:

میزان سواد: ..... شغل: ..... استان: .....
 شهرستان محل سکونت: .....
 روستای محل زندگی: .....

مشخصات دوره‌های آموزشی:

عنوان دوره: ..... کد دوره: ..... محل اجراء: استان: .....
 شهرستان: ..... بخش: ..... دهستان: .....
 تاریخ تکمیل فرم: روز: ..... ماه: ..... سال: .....

- ۱- تا چه حد مطالبی را که در طول دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟
 کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ۲- موضوعات و مطالبی را که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه در ارتباط با مسائل شغل‌تان بود؟
 کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ۳- به نظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی به کار گرفته شده در طول دوره کافی و مناسب بوده است؟
 بلی خیر
- ۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزش‌های عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟
 بلی خیر
- ۵- در طول دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟
 بلی خیر

۶- بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود؟

کم   متوسط   زیاد   خیلی زیاد

۷- اگر جهاد کشاورزی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا مایل هستید در آن دوره شرکت کنید؟

بلی   خیر

۸- در صورتی که پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید، آن را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

فرم شماره ۳)

نظرخواهی از مجریان دوره‌های آموزشی

مجری محترم، پرسشنامه حاضر به منظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزش و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است. لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمایند.

مشخصات مجری :

مدرک تحصیلی : ..... رشته تحصیلی : ..... مسئولیت : .....
 استان : ..... شهرستان محل خدمت : .....

مشخصات دوره‌های آموزشی :

عنوان دوره ..... کد دوره ..... محل اجراء : استان .....
 شهرستان ..... بخش ..... دهستان .....
 تاریخ تکمیل فرم : روز ..... ماه ..... سال .....

۱- به نظر شما میزان استقبال مخاطبان جهت ثبت‌نام در این دوره تا چه حد است؟
 کم متوسط زیاد خیلی زیاد
 در هر صورت دلایل آن را مرقوم فرمائید.

.....
 .....

۲- به نظر شما شرایط شرکت در دوره برای کارآموزان مناسب است؟

بلی خیر

در صورتی که پاسخ منفی است مواردی را که باید اضافه و یا حذف شود بنویسید.

.....
 .....

۳- به نظر شما وسایل و تجهیزات آموزشی پیش‌بینی شده قابل دسترسی بوده است.

بلی خیر

در صورتی که پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
 .....

۴- به نظر شما مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش‌بینی شده در استاندارد مناسب است؟
بلی خیر

در صورتی که پاسخ منفی است دلایل آن را بیان نمایید.

.....

.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....